

Stanovisko Akreditační komise (AK) k žádosti Univerzity Jana Amose Komenského Praha, s.r.o. (UJAK) o akreditaci studijního programu Speciální pedagogika na dostudování stávajících studentů

Akreditační komise projednala na svém zasedání č. 2/2015, které se uskutečnilo ve dnech 13. – 15. dubna 2015, žádost Univerzity Jana Amose Komenského Praha s.r.o. o akreditaci navazujícího magisterského studijního programu „Speciální pedagogika“ se studijními obory „Speciální pedagogika“ a „Speciální pedagogika – učitelství“ a vydala v souladu s § 79 zákona o vysokých školách následující stanovisko:

AK souhlasí s prodloužením platnosti akreditace navazujícího magisterského studijního programu Speciální pedagogika se studijním oborem Speciální pedagogika na dobu platnosti do 30. září 2015 pouze na dostudování stávajících studentů.

AK souhlasí s rozšířením akreditace navazujícího magisterského studijního programu Speciální pedagogika o studijní obor Speciální pedagogika – učitelství na dobu platnosti do 30. září 2015 pouze na dostudování stávajících studentů.

V souvislosti s neprodloužením akreditace ve studijním programu Speciální pedagogika (obory Speciální pedagogika – učitelství akreditace skončila 31. prosince 2014 a Speciální pedagogika končí 25. dubna 2015) proběhla řada jednání zprostředkovaných ministrem školství, mládeže a tělovýchovy. AK 10. února 2015 formulovala „Návrh na řešení vzniklé situace“, který byl projednán na schůzce zástupců UJAK a AK s ministrem školství. Tento návrh konstatoval, že pro případný souhlas AK s akreditací na dostudování stávajících studentů musí být zajištěna minimální odpovídající kvalita studia, a formuloval několik opatření ve vztahu k možnému dostudování studentů druhého ročníku a další opatření ve vztahu ke studiu v tomto studijním programu obecně. I v tomto návrhu a při jednání byla UJAK upozorněna na závažnost problému s diplomovými pracemi a praxemi studentů. Podle tohoto návrhu byla vytvořena expertní účelová pracovní skupina ze zástupců pedagogických fakult, které uskutečňují doktorské studijní programy Speciální pedagogiky, jejímž úkolem bylo navrhnout postup, který by pomohl umožnit dostudování stávajících studentů, zejména studentů druhého ročníku studijního programu. Jednání AK se zástupci fakult proběhlo dne 18. února 2015, na němž byly formulovány konkrétní termínované kroky ke kontrole kvality studia stávajících studentů (oba dokumenty jsou dostupné na www.akreditacnikomise.cz).

UJAK předložila podklady k žádosti na dostudování a podklady požadované expertní skupinou. Z předložených dokumentů je zřejmé, že UJAK u šesti studijních předmětů v letním semestru posílila výuku druhým vyučujícím a uvedla, že u seminární výuky omezí velikost skupin na 30 studentů (předložila rozvrhy, které to však ještě přesvědčivě nedokládají). O postupu nápravy problémů s vedením diplomových prací v podkladových materiálech ani při jednání na zasedání AK UJAK nevedla žádné konkrétní informace, k praxím zopakovala pouze informace uvedené v předchozích spisech (tedy popis modelu praxe, nikoli změny, které hodlá zjednat směrem ke skutečnému řízení praxí zejména u studentů kombinovaného studia), minimální administrativní změny a zavedení „motivačního“ semináře pro úvod do praxe. I přes opakované dotazy na jednání AK zástupci školy nevedli žádná konkrétní fakta, například zda byly uzavřeny další smlouvy s pracovišti, která zajišťují praxe, či se kterými konkrétními pracovišti se jedná a přesvědčivá opatření, která by zajistila kvalitní odborné vedení prací. Tato pasivita je o to vážnější, že nejde jen o studenty druhého ročníku, ale v prvním ročníku je cca 900 studentů studijního programu

(tj. dvojnásobek současného počtu studentů druhého ročníku) a škola by měla intenzivně řešit jejich praxe, aby je mohli splnit v odpovídající kvalitě.

AK na tomto jednání s velkým znepokojením vyslechla vyjádření UJAK, že informace, které UJAK předložila expertní skupině, nemusí být validní (protože některé požadované doklady byly opomenuty a UJAK je doplní). Vzniklá situace vzbuzuje přinejmenším pochybnost o možné manipulaci s daty.

Ze zprávy expertní skupiny zástupců pedagogických fakult vyplynulo, že výskyt problémů s kvalitou vedení diplomových prací a praxí studentů je velmi rozsáhlý. Splněné podmínky vykonaných praxí a požadavků na kvalifikační práci z cca 400 studentů vykazuje jen 52 studentů studijního oboru Speciální pedagogika a 7 studentů studijního oboru Speciální pedagogika – učitelství. Ostatní studenti v tuto chvíli nespĺňují podmínky, které by umožnily skládat SZZk (viz závěry z expertní účelové pracovní skupiny).

AK proto požaduje do 15. května 2015 kontrolní zprávu o:

1. Opatřeních k zajištění skutečného, nikoli formálního řízení praxí a popis kroků, které UJAK přijme k zajištění odpovídajících praxí u studentů, jejichž praxe nebyla expertní skupinou posouzena jako odpovídající nárokům daného studijního oboru. Předložit konkrétní seznam přijatých opatření u studentů, kteří podle názorů expertní skupiny nespĺňili požadavky.
2. Opatřeních k nápravě systémových chyb ve vedení diplomových prací (převaha externích vedoucích, nadpoloviční zastoupení vedoucích diplomových prací bez vědecké hodnoty, témata neodpovídající studijnímu oboru) a konkrétní řešení situace studentů, jejichž témata diplomové práce nespĺňují kritéria obvyklá u závěrečných prací v magisterském studijním programu (téma, kvalita zadání/metodologického řešení) a nemají odpovídajícího vedoucího práce. Bude předložen konkrétní seznam studentů s aktuálním zadáním práce ve formátu: téma, vedoucí práce (jeho odborná kvalifikace a počet prací, které v dané chvíli vede).

Předložené informace budou postoupeny expertní skupině k opětovnému posouzení.

Podnět AK k odejmutí státního souhlasu k působení jako soukromá vysoká škola

AK na svém zasedání dne 15. dubna 2015 projednala a schválila podnět k Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy k odejmutí státního souhlasu k působení jako soukromá vysoká škola společnosti Univerzita Jana Amose Komenského Praha s.r.o. Tento podnět byl předán MŠMT dne 16. dubna 2015.

Závěry z hodnocení expertní účelové pracovní skupiny složené ze zástupců pedagogických fakult Masarykovy univerzity, Univerzity Karlovy v Praze, Univerzity Palackého v Olomouci:

Kontrola praxí studentů studijního programu speciální pedagogika – obor Speciální pedagogika (N7506) a obor Speciální pedagogika – učitelství (N7506). Ke dni 9. dubna. 2015 bylo odevzdáno celkem 384 zápočtových prací z praxí studentů oboru Speciální pedagogika – učitelství (219 studentů) a Speciální pedagogika (165 studentů).

Praxe byly hodnoceny na základě minimálních standardů, které jsou běžné na všech pracovištích speciální pedagogiky v ČR.

Posuzovaná kritéria:

Praxe obor Speciální pedagogika: počet 1 + 1

- erudice vedoucího praxe (speciální pedagog, vzdělání (Bc. Mgr.),
- zaměření pracoviště – speciální pedagogika popřípadě inkluzivní profilace,
- potvrzení o absolvování,

Praxe obor Speciální pedagogiky – učitelství: počet 1 + 1

- erudice vedoucího praxe (speciální pedagog, vzdělání (Mgr.),
- zaměření pracoviště – speciální pedagogika popřípadě inkluzivní profilace,
- pro učitelský směr škola – základní nebo střední,
- potvrzení o absolvování,

Dále byly sledovány další znaky - smluvní vztah se zařízením a skutečnost, zda se jedná o vlastní/cizí pracoviště – obě položky byly využity jako pomocné znaky pro celkový závěr.

Kvalifikační práce byly posuzovány v následujících parametrech: V uvedeném přehledu jsou zahrnuty práce, které byly odevzdány a byly dostupné ke kontrole v systému UJAK stávajících studentů.

oborové:

- zaměření práce – oblast speciální pedagogiky,
- vedoucí práce – odborník v oboru Speciální pedagogika nebo příbuzném k tématu,
- vzdělání vedoucího práce - vyšší než Mgr.,
- plagiátorství – kontrola, plag. $\geq$ 10%

DP učitelské:

- zaměření práce – oblast speciální pedagogiky,
- vedoucí práce – odborník v oboru Speciální pedagogika nebo příbuzném k tématu,
- vzdělání vedoucího práce - vyšší než Mgr.,
- plagiátorství – kontrola, plag. $\geq$ 10%

Jako další pomocné parametry byly sledovány: kvalita práce – téma, cíl, metodologie, literární zdroje. Členové ÚPS nehodnotili kvalitu prací z hlediska jejich přijatelnosti k obhajobě ani vnitřní systém jejich hodnocení na UJAK.

Závěr:

Kontrolou dostupných podkladů k doložení vykonaných pedagogických či odborných praxí a dostupných odevzdaných diplomových prací v obou navazujících magisterských studijních oborech v době, za kterou se podává tato zpráva, dospěla PÚS k následujícím závěrům:

Pedagogické praxe: zohledněním výše uvedených parametrů byly **jako uznatelné** hodnoceny praxe u studentů:

- obor Speciální pedagogika – učitelství (N7506) Praxe I. (praxe 53 studentů splňuje kritéria), Praxe II. (praxe 137 studentů splňuje kritéria). Celkem 30 studentů splnilo obě praxe dle základních kritérií,
- obor Speciální pedagogika (N7506) Praxe I. (97), Praxe II. (59). Celkem splnilo 36 studentů obě praxe dle základních kritérií.

V ostatních případech nebyla požadovaná kritéria dosažena. V několika případech byly odevzdány identické materiály s výstupy jiných studentů.

Kvalifikační práce: zvážením kombinace kritérií bylo po jejich uplatnění rozhodnuto o přijatelnosti diplomové práce u studentů:

- obor Speciální pedagogika – učitelství (N7506) vyhovuje 79 prací,
- obor Speciální pedagogika (N7506) vyhovuje 74 prací.

V ostatních případech nelze předložené kvalifikační práce přijmout jako diplomové práce završující magisterský studijní program. Nejčastějšími problémy, mimo výše uvedené parametry, byly:

- metodologické nedostatky, formulace hypotéz neodpovídají zásadám, absence statistické analýzy,
- nízká jazyková úroveň některých prací,
- nepřesně specifikovaný cíl práce,
- nevysoká úroveň práce se zdrojovými prameny národními i cizojazyčnými.

Celkový závěr – splněné podmínky vykonaných praxí a požadavků na kvalifikační práci
– kombinace parametrů nutných pro **umožnění výkonu SZZk:**

u 52 studentů oboru Speciální pedagogika (N7506), u 7 studentů oboru Speciální pedagogika – učitelství (N7506)